

BURMISTRZ MIASTA SKOCZOWA

Informacja o stanie bezpieczeństwa powodziowego Gminy Skoczów

2024 r.

1. Stan prawny

1.1. Prawo wodne

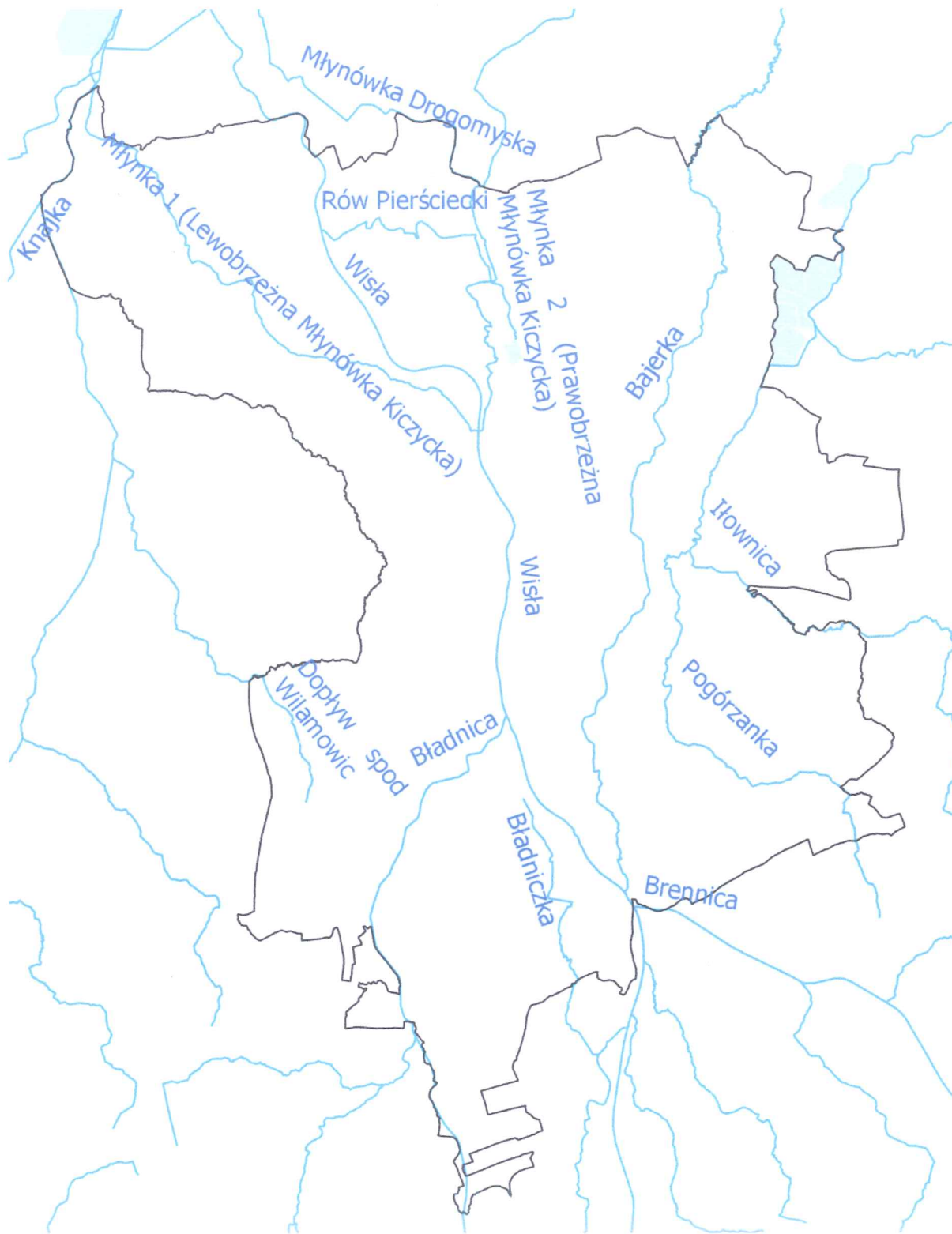
CIEKI WODNE (rzeki, potoki – naturalne elementy środowiska)

Przepis art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) wskazuje podmioty, które wykonują prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa.

W Gminie Skoczów tym podmiotem jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Wykaz cieków wodnych w Gminie Skoczów:

- 1) rzeka Wisła – długość 10,45 km
- 2) Bładnica - długość – 6,8 km
- 3) Granicznik - długość – 3,05 km
- 4) Iłownica - długość – 4,0 km
- 5) Lewobrzeżna Młynówka Kiczycka - długość – 7,14 km
- 6) Prawobrzeżna Młynówka Kiczycka - długość - 3,74 km
- 7) Pogórzanka - długość 5,26 km
- 8) Wilamowicki - długość – 1,07 km
- 9) Wiślicki - długość – 2,0 km

WAŻNE: Burmistrz Miasta Skoczowa nie jest administratorem cieków wodnych w Gminie Skoczów.

URZĄDZENIA WODNE (rowy, kanały, stawy, przepusty itp. – wykonane przez człowieka, czyli sztuczne elementy środowiska).

Stosownie do przepisów art. 188 ustawy – Prawo wodne utrzymywanie urządzeń wodnych polega na ich eksploatacji, konserwacji oraz remontach w celu zachowania ich funkcji.

W kosztach utrzymywania urządzeń wodnych uczestniczy ten, kto odnosi z nich korzyści. Ustalenie podziału kosztów dokonuje na wniosek właściciela urządzenia wodnego, w drodze decyzji, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych na wykonywanie urządzeń wodnych. W zależności od rodzaju inwestycji, może być to dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalny zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

URZĄDZENIA MELIORACYJNE

Melioracje wodne podstawowe i szczegółowe polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodzią – zgodnie z przepisami art. 195 ustawy – Prawo wodne.

Do urządzeń melioracji wodnych zalicza się m. in. rowy i drenowania - jeżeli służą celom, o których mowa w zdaniu poprzednim.

Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do właścicieli gruntów.

Stosownie do art. 441 ustawy – Prawo wodne spółki wodne są formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne i mają na celu zaspokajanie wskazanych ustawą potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami.

Spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w dziedzinie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto. Osiągnięty zysk netto przeznacza się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej.

Zgodnie z art. 446 cyt. ustawy utworzenie spółki wodnej następuje w drodze porozumienia co najmniej 3 osób fizycznych lub prawnych, zawartego w formie pisemnej.

Do utworzenia spółki wodnej wymagane jest:

- 1) uchwalenie statutu spółki przez osoby zainteresowane utworzeniem spółki;
- 2) dokonanie wyboru organów spółki.

Starosta właściwy miejscowo dla siedziby spółki wodnej (dla Gminy Skoczów Starosta cieszyński) zatwierdza statut spółki w drodze decyzji; w przypadku niezgodności statutu z prawem starosta wzywa do usunięcia niezgodności statutu z prawem w określonym terminie, a jeżeli niezgodności nie zostaną usunięte - odmawia, w drodze decyzji, jego zatwierdzenia.

Spółka wodna nabywa osobowość prawną z chwilą uprawomocnienia się decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu.

1.2 Ustawa o samorządzie gminnym i ustawa o zarządzaniu kryzysowym

Burmistrz Skoczowa w świetle przepisów ustawy o samorządzie gminnym odpowiada za bezpieczeństwo, porządek oraz koordynację działań służb w sytuacjach zagrożeń na terenie Gminy.

Natomiast przepisy ustawy o zarządzaniu kryzysowym nakładają na Burmistrza Skoczowa obowiązek kierowania działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie Gminy.

2. Stan faktyczny

Zaniedbania w gospodarce wodnej są bardzo duże. Mieszkańcy Gminy, radni Rady Miejskiej, sołtysi sołectw Gminy zgłaszają potrzebę wykonania różnych prac w obrębie koryt cieków wodnych, urządzeń wodnych, bowiem zaniedbania są wieloletnie – sięgają 20, 30 a nawet 40 lat.

Najbardziej wyrazistymi przykładami są:

1) Bajerka

Bajerka to urządzenie wodne wykonane na potrzeby Cukrowni Chybie w celu dostarczania wody z rzeki Wisły do celów technologicznych. Po likwidacji cukrowni Bajerka nie posiada gospodarczo istotnego znaczenia. Jako urządzenie wodne nie jest obecnie utrzymywane przez żaden podmiot odnoszący korzyści z jego funkcjonowania. Bajerka stanowi obiekt terenowy stwarzający zagrożenie dla terenów przyległych.

2) Lewobrzeżna Młynówka Kiczycka

Urządzenie wodne wykonane w celu zaopatrzenia w wodę gospodarstw stawowych położonych w Gminie Skoczów i Gminie Strumień. Odnoszący korzyści z Młynówki nie utrzymują urządzenia w należyłym stanie technicznym. Zły stan Młynówki zagraża mieniu osób fizycznych oraz mieniu gminnemu, w tym drogom gminnym.

Na szczeblu ponadgminnym działania w obszarze gospodarki wodnej podejmowane są głównie po wystąpieniu powodzi. Najczęściej następuje usuwanie szkód powodziowych, natomiast nie są podejmowane działania zapobiegające takim zdarzeniom. Potrzebne są zmiany prawno-organizacyjne.

3. Działania podejmowane przez Burmistrza Miasta Skoczowa

W związku z wieloletnimi zaniedbaniami oraz często występującymi szkodami powodziowymi zachodzi potrzeba podejmowania działań awaryjnych: remontów, modernizacji itp.

W 2015 r. Burmistrz Miasta Skoczowa podjął decyzję awaryjnego realizowania - w trybie zarządzania kryzysowego - najpilniejszych zadań głównie na urządzeniach wodnych, gdzie zagrożenia powstania szkód powodziowych są największe.

Priorytetem jest zabezpieczenie infrastruktury gminnej, w tym dróg przed zniszczeniem np. w miejscach styku dróg i wód.

Newralgiczne miejsca są też zgłaszane przez mieszkańców, przy czym jednoczesna realizacja wszystkich zgłoszeń nie jest możliwa, gdyż brak jest wystarczających środków finansowych na ten cel. Do dnia dzisiejszego ze środków rezerwy kryzysowej usuwane są przyczyny powstawania zalewania nieruchomości przez ciek wodne znajdujące się w pobliżu zabudowań oraz dróg gminnych.

W 2023 r. – na przedmiotowe zadania z budżetu Gminy wydano kwotę **108.935,49 zł**, natomiast w roku 2022 wydano kwotę **185.247,97 zł**.

3.1. Zadania zrealizowane w 2023 r.

Lp.	Nazwa zadania	kwota
1.	Awaryjne udrożnienie rowu w Pogórze przy ul. Zamek w rejonie ujścia do potoku Pogórzanka przy drodze S52. Zły stan techniczny rowu powodował zastoisko wody, które niekorzystnie wpływało na korpus drogi – ul. Zamek oraz uniemożliwiało prawidłowe działanie systemu drenarskiego na nieruchomości mieszkańców sołectwa Pogórze.	35.997,72 zł
2.	Awaryjny remont rowu wielofunkcyjnego w Wiślicy przy ul. Wolności. Po wykonaniu awaryjnego remontu zabezpieczającego korpus drogi gminnej - ul. Wolności w roku ubiegłym, aby utworzyć tzw. „kanał ulgi” dla rowu melioracyjnego, konieczne było wykonanie ubezpieczenia na odcinku 32 m rowu płytami ażurowymi oraz wykonanie przepustu rurowego o długości 15 m pod zjazdem z pola uprawnego. Takie rozwiązanie hydrotechniczne zapobiegnie zalewaniu drogi wodą i błotem z terenów wyżej położonych. Remont zgłaszany przez Sołtysa i Radę Solecką sołectwa Wiślica	44.986,02 zł
3.	Awaryjny remont potoku Granicznik w rejonie ul. Zachodniej w Harbutowicach na odcinku 200 metrów, od mostu w ciągu ul. Harbutowickiej w dół cieku. Koniecznym było odmulenie i pogłębienie rowu na odcinku 200 metrów aby umożliwić odprowadzenie wód opadowych, które zalewają pobliskie nieruchomości. Remont zgłaszany kilkakrotnie przez mieszkańców za pośrednictwem Sołtysa wsi Harbutowice.	27.951,75 zł
	Razem:	108.935,49

3.2. Zadania zrealizowane w 2022 r.

Lp.	Nazwa zadania	kwota
1.	Awaryjny remont rowu melioracyjnego na odcinku ok. 90 metrów w rejonie ul. Wolności w Wiślicy. Miejsca uszkodzeń dróg gminnych przez zaniedbane cieki wodne są zgłaszane przez Sołtysów Gminy Skoczów natomiast coroczny przegląd obszarów zagrożonych podtopieniem wykazał, iż podczas gwałtownych opadów deszczu ciek wodny wzdłuż ulicy Wolności w Wiślicy podmywa brzegi powodując zapadanie się korpusu drogi Gminnej. W celu zabezpieczenia jedyne go dojazdu do posesji mieszkańców sołectwa Wiślica przy ul. Wolności koniecznym awaryjny remont zabezpieczający korpus drogi. Miejski Zarząd Dróg wykonał dodatkowy przepust pod drogą gminną w celu odbierania dodatkowych ilości wód pochodzących z pól przy drodze gminnej.	53.980,32
2.	Awaryjny remont rowu w rejonie ul. Kombatantów w Skoczowie na odcinku 430 metrów. Po remoncie linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniowiec – Skoczów – Golezów – Cieszyn / Wisła Głębcze dokonano również remont rowów odwadniających w/w linii, natomiast rów w rejonie ul. Kombatantów w Skoczowie w wyniku złej niwelacji nie jest w stanie przyjąć wszystkich wód opadowych. Koniecznym jest odmulenie i pogłębienie rowu na odcinku 430 metrów aby możliwe było odprowadzenie wód opadowych, które zalewają pobliskie	69.967,94

	nieruchomości. Remont zgłaszany kilkakrotnie przez mieszkańców za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miejskiej Skoczowa.	
3.	Awaryjny remont cieku wodnego Piskorzówka – od Parafii Ewangelicko Augsburskiej w Bładnicach do przepustu pod ul. Beskidzką w Bładnicach; długość odcinka ok. 780 m. Ciek wodny Piskorzówka w rejonie od Parafii Ewangelicko Augsburskiej w Bładnicach do przepustu pod ul. Beskidzką w Bładnicach nie jest w stanie przyjąć wszystkich wód opadowych. Koniecznym jest odmulenie i pogłębienie cieku na odcinku 780 metrów aby możliwe było odprowadzenie wód opadowych, które zalewają pobliskie nieruchomości. Remont zgłaszany kilkakrotnie przez mieszkańców za pośrednictwem sołtys Bładnic oraz członków Spółki Wodnej w Skoczowie.	47.499,71
4.	Konieczność udrożnienia koryta cieku wodnego Bładnica na odcinku od mostu w ciągu ul. Mickiewicza do mostu w ciągu drogi krajowej S52, polegające na wydobyciu gałęzi, konarów, pni, odpadów itd., zalegających w korycie oraz usunięcie namotu z rur betonowych tworzących okular w Ochabach przy ul. Podwale, który z uwagi na trwałe uszkodzenie uszkadza wał Wisły.	13.800,00
	Razem:	185.247,97

4. Dokumentacja fotograficzna zadań zrealizowanych w 2023 r.

- Awaryjne udrożnienie rowu w Pogórze przy ul. Zamek, w rejonie ujścia do potoku Pogórzanka przy drodze S52.

- Awaryjny remont rowu wielofunkcyjnego w Wiślicy przy ul. Wolności.

- Awaryjny remont potoku Granicznik w rejonie ul. Zachodniej w Harbutowicach na odcinku 200 metrów, od mostu w ciągu ul. Harbutowickiej w dół ciek.

5. BEZPIECZEŃSTWO POWODZIOWE PODCZAS SYTUACJI KRYZYSOWEJ

PLAN OPERACYJNY OCHRONY PRZED POWODZIĄ

W roku 2022 dokonując aktualizacji Planu Zarządzania Kryzysowego Gminy Skoczów sporządzono Plan operacyjny ochrony przed powodzią Gminy Skoczów, który jest załącznikiem funkcjonalnym w/w planu. W planie zawarte są procedury reagowania Zespołu Zarządzania Kryzysowego podczas zagrożenia występującego podczas obfitych opadów deszczu. Po oględzinach wszystkich urządzeń wodnych na terenie Gminy Skoczów z przedstawicielem Wód Polskich w planie umieszczono wykaz miejsc narażonych na wysokie ryzyko wystąpienia lokalnych podtopień oraz określono procedurę ich monitorowania podczas ogłoszenia alarmu przeciwpowodziowego.

KRYZYSOWE POMIESZCZENIA DLA EWAKUOWANEJ LUDNOŚCI

W ramach remontu Strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Pierścicu utworzono pomieszczenia, które w razie tragedii takich jak powódź, pożar itp. posłużą jako tymczasowe miejsce zamieszkania dla łącznie 8 poszkodowanych osób. W wyniku adaptacji poddasza obiektu wydzielono dwa pomieszczenia mieszkalne, które ze środków budżetu Gminy umeblowano i wyposażono w najpotrzebniejsze artykuły sanitarne oraz pościel. Węzeł sanitarny w każdym z pomieszczeń pozwala na zapewnienie odpowiednich warunków na mieszkanie w przypadku ewakuacji przez dłuższy okres czasu.

MOBILNE STANOWISKO ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Na potrzeby prowadzenia akcji kryzysowych na terenie Gminy Skoczów tworzone jest mobilne stanowisko zarządzania kryzysowego, które za zadanie ma zapewnić odpowiednie koordynowanie oraz zarządzanie akcją ratowniczą na miejscu zdarzenia.

Na wyposażenie stanowiska zakupiono agregat prądotwórczy wraz z masztem oświetleniowym, stoliki, krzesła, kamizelki odblaskowe z nadrukiem „UM SKOCZÓW”, płaszcze przeciwdeszczowe oraz termosy na ciepłe napoje dla osób uczestniczących w akcjach ratowniczych. Dokonano zakupu namiotu rozkładanego pneumatycznie, który w razie niesprzyjających warunków atmosferycznych pozwoliłby na skuteczne kierowanie akcją na miejscu zdarzenia bądź udzielania pomocy poszkodowanym.

Magazyn przeciwpowodziowy – w magazynie Miejskiego Zarządu Dróg w Skoczowie przy ul. Krzywej wydzielono magazyn w którym przechowywane są materiały i urządzenia do prowadzenia akcji przeciwpowodziowej. Zespół Zarządzania Kryzysowego posiada dostęp do magazynu przez 24 godz. na dobę. Na potrzeby akcji zakupiono:

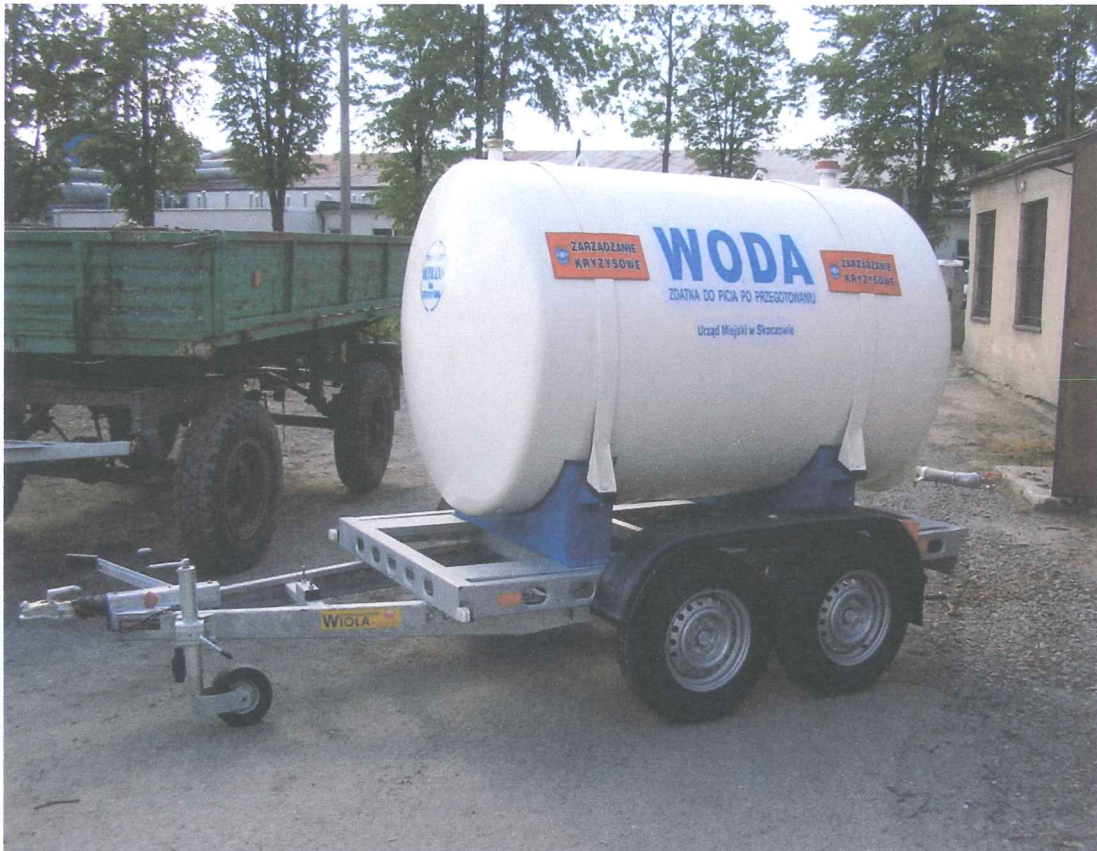
- worki do ładowania piachu – 10.000 szt.
- Urządzenie do ładowania worków z piachem – 2 szt.
- Worki typu Big-Bag – 50 szt.
- Bariery ostrzegawcze, znaki ostrzegawcze, taśmy – w celu wydzielenia obszarów niebezpiecznych
- Piach do ładowania worków

Magazyn kryzysowy – na potrzeby prowadzenia akcji kryzysowych oprócz magazynu przeciwpowodziowego utworzono magazyn przeciwkryzysowy, który wyposażono w sprzęt oraz materiały umożliwiające prowadzenie akcji kryzysowych innych niż powódź. Na stanie magazynu znajdują się m.in. osuszacze, nagrzewnice, plandeki, termosy, koce termiczne oraz inne narzędzia.

Zakupiono agregat prądowórczy o mocy 43 kW firmy Pramac wraz z przyczepą przystosowaną do przewozu agregatu w miejsca pracy mobilnego stanowiska kierowania.

W celu zabezpieczenia dostawy wody pitnej mieszkańcom Gminy Skoczów w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej zakupiono zbiornik na wodę pitną na przyczepie samochodowej. Zbiornik przekazano umową użyczenia do obsługi Wodociągom Ziemi Cieszyńskiej w celu zabezpieczenia natychmiastowej obsługi mieszkańców Gminy Skoczów.

BURMISTRZ
Dedio
Rajmund Dedio

Naczelnik Wydziału
Spraw Obywatelskich i Obronnych

Konrad Rogalski